• ВОЛИНСЬКА ЄПАРХІЯ •
ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА УКРАЇНИ
992

ВОЛИНСЬКІ ЄПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

ЗА ЄДИНУ ПОМІСНУ УКРАЇНСЬКУ ПРАВОСЛАВНУ ЦЕРКВУ

ЧАСОПИС ВОЛИНСЬКОЇ ЄПАРХІЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ УКРАЇНИ

№ 11 (240), листопад 2024 р.

СОБОР ВОЛИНСЬКИХ СВЯТИХ: У ЛУЦЬКУ – УРОЧИСТЕ БОГОСЛУЖІННЯ Й АКТОВИЙ ДЕНЬ ВПБА







10 жовтня наша єпархія особливо вшановує всіх угодників Божих Волині. З цієї нагоди проходили святкові відправи та заходи у Волинській православній богословській академії.

Напередодні в духовному виші прославили його покровителів в академічному храмі за вечірньою молитвою під проводом проректора з виховної роботи ігумена Іларіона Зборовського.

У день торжества Божественну Літургію і молебень у кафедральному соборі Святої Трійці очолив митрополит Луцький і Волинський Михаїл. Із ним співслужили: екзарх Вселенського Патріарха в Україні єпископ Команський Михаїл, митрополит Тернопільський і Кременецький Нестор, митрополит Переяславський і Вишневський Олександр, канцлер нашої єпархії протоієрей Микола Цап, ректор ВПБА протоієрей Володимир Вакін, представники інших духовних шкіл Православної Церкви України, декани та інше духовенство.

Після Служби провели посвяту першокурсників, які отримали благословення на носіння підрясника та склали присягу студента.

У вітальному слові керуючий єпархією подякував архієреям за спільну молитву, за добрі слова, а також батькам за довірення своїх дітей. «Я впевнений, що отримавши богословську освіту, ви станете достойними своїх родин, а ми створюємо відповідні умови».

Свято продовжили в актовому залі академії. У вступному слові ректор духовного вишу о. Володимир підсумував минулий навчальний рік, розповів про діяльність закладу. Зазначив, що ВПБА активно співпрацює з іншими навчальними закладами та церковними установами, беручи участь у міжнародних конференціях та проєктах.

Студентів і професорсько-викладацький склад привітали архієреї та інші священнослужителі, а також міський голова Ігор Поліщук, меценати, гості. Особливо цінними для академії є слова підтримки та вітання військових. Начальник 6-го Волинського прикордонного загону полковник Богдан Ігнатюк та командир частини 1141 підполковник Володимир Олійник відзначили співпрацю академії з захисниками та важливу місію капеланів, яких готує ВПБА.

Владика Михаїл вручив панові І. Поліщуку єпархіальну відзнаку. Кращих студентів нагороджено митрополичими грантами на оплату навчання. З нагоди ювілеїв викладання та перебування на посаді відзначено ряд викладачів духовного вузу.

Ктитор ВПБА та голова Братства Володимира Великого Сергій Мостенець вручив грамоти і грошові премії викладачам, котрі плідно працюють як науковці, за вміщення статей у наукометричних базах «Scopus» та «Web of Science». Також відзначено викладачів за організацію сертифікованої програми «Клінічне душпастирство».

Святкування Собору, тобто дня спільного вшанування, всіх угодників Божих землі Волинської 10 жовтня започатковано 1881 р. – на честь 50-ліття повернення в Православ'я Свято-Успенської Почаївської лаври, що більше віку перебувала в підпорядкуванні уніатів.

Перелік прославлених Церквою подвижників благочестя, які просяяли на Волині або пов'язані з нею, починають рівноапостольні першовчителі слов'ян Кирило і Мефодій (їхня єпархія сягала річки Стир). У переліку Собору – архієреї, монахи, князі, прості миряни. Цей сонм постійно поповнюється. Зокрема, не так давно долучилися новоканонізовані: преподобний Амфілохій Почаївський, благовірний князь Володимир Василькович, мученик Данило Братковський, праведна Єлизавета (Галшка Гулевичівна). До собору волинських святих належать і новомученики та сповідники XX століття, які постраждали за Христа в нашому краї.

Волинській православній богословській академії вже понад 220 років. Вона є наступницею Острозької єпаршої семінарії, заснованої єпископом Варлаамом Шишацьким 1795 р. Протягом своєї історії навчальний заклад діяв у різних містах, кілька разів його закривали й відновлювали. У 1992 р. відбулося відродження духовної семінарії в незалежній Україні, яку 2011-го реорганізовано в богословську академію.

Оксана КАРНКОВСЬКА, Віктор ГРЕБЕНЮК

Наша газета – у Вашу скриньку чи на монітор

Боголюб'язний читачу! Наш часопис – корисний засіб у духовному житті православного християнина. Щоб ця релігійна газета надходила Вам додому – випишіть її в будь-якому поштовому відділенні області.

Індекс у каталозі обласної періодики – **91241**.

Ця ж газета в електронному вигляді, архів її основних публікацій, радіопередач та інших аудіо-, відео- і текстових документів, церковні новини тощо – в інтернеті за адресою: **www.pravoslaviavolyni.org.ua**

ВОЛИНСЬКІ ЄПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ
ЗА ЄДИНУ ПОМІСНУ УКРАЇНСЬКУ ПРАВОСЛАВНУ ЦЕРКВУ
ЧАСОПИС ВОЛИНСЬКОГО СТАРОПІЛ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ УКРАЇНИ

ЯК МОЖЕ БАГАТА ЛЮДИНА БУТИ НЕРОЗУМНОЮ



У двадцять першу неділю після П'ятдесятниці у храмах на Літургії читають притчу про нерозумного багатія. Чоловік зрозумів, що під новий урожай йому буде замало старих комор і вирішив їх зруйнувати задля побудови нових, просторіших. Тішив себе думкою про майбутнє: «…зберу туди весь хліб мій і все добро моє. І скажу душі моїй: душе, багато маєш добра, що лежить у тебе на багато років: спочивай, їж, пий, веселись» (Лк. 12:18, 19). Фантастичне багатство спонукало його думати як власника своєї душі, якій він може вказувати і повелівати, вчиняючи тим великий гріх уже хоча б із тієї причини, що всі функції Господа почав приписувати собі.

Мабуть, таки величезні статки зумів назбирати для власних потреб протягом життя цей чоловік. А те, що йому сказав Творець, стало для нього дивиною-несподіванкою: «…нерозумний! Цієї ночі душу твою візьмуть у тебе; кому ж дістанеться те, що ти наготував? Так буває з тим, хто збирає скарби для себе, а не в Бога багатіє» (Лк. 12:20, 21).

Якби у багача було передчуття смерті, він би вчасно убезпечив себе медичною допомогою, звернувся б до цілителів, шукав би диво-мікстуру… Що, зрештою, роблять сучасні супербагатії, поставивши на карту якщо не вічність, то хоча б власне довголіття. Статки теперішніх мільярдерів не вкладаються в головах нормальних людей. І всі товстосуми задумуються, як би продовжити своє життя.

Один із них – кривавий убивця, на руках якого сотні тисяч життів і зруйновані міста й села. Це очільник держави, що вторглася в Україну, аби загарбати те, що створювалось руками мирних мешканців. Біснуватий путін наказав російським ученим створити для нього «омолоджувальні чудодійні ліки». Експертам велено представити «пропозиції щодо розробки» для зменшення руйнування клітин. Указ шокував старших медичних дослідників. Диктатор, як відомо, оточений групою старіючих друзів, включаючи міністра закордонних справ Лаврова, якому 74 роки, голову ФСБ Бортнікова (72 роки), старшого радника Патрушева (73), шефа розвідки Наришкіна (70) та спікера сенату Матвієнко (75 років). Самому путіну, за офіційними даними, 7 жовтня виповнилося 72, хоча ЗМІ неодноразово повідомляли, що диктатор може бути старшим.

Крім того, існує інформація, що, незважаючи на доступ до найкращого медичного обслуговування, путін не соромиться і «народних» методів. Наприклад, за даними «Таймз», він регулярно приймає ванни з витяжкою крові рогів сибірських оленів – через «омолоджувальні властивості».

Чи можна назвати керівника росії розумною людиною? Відповідь лежить на поверхні усвідомлення світу адекватними людьми, які тямлять тимчасовість перебування на землі й цінність скарбів небесних. Долю таких заможних і нерозумних описано в притчі про Лазаря, якого просив земний багатій, перебуваючи у пеклі, повідомити своїх родичів-друзів про їхнє сумне майбутнє. Безрадісну долю товстосумів описано не в одній Господній притчі, проте чи беруть вони до уваги цю мудрість? Далебі, що ні. То про який розум можна говорити щодо тих людей, яким очі засліпили матеріальні статки?

Віталій КЛІМЧУК

ХРОНІКА

Волиняни привітали Київську богословську академію із 35-літтям відродження

Викладачі Волинської православної богословської академії *25–26* вересня побували в столиці, взявши участь в урочистостях з нагоди актового дня та ювілею КПБА.

За повідомленням сайта *vpba.edu.ua*, представники нашого вишу долучилися до засідання Управління духовної освіти і богословської науки Православної Церкви України, на якому, зокрема, розглядали особливості життя та функціонування закладів вищої духовної освіти в умовах воєнного стану, проблеми і потреби, питання законодавчого, кадрового й організаційного характеру.

У день апостола і євангеліста Йоана Богослова волиняни були учасниками Божественної Літургії в академічному (трапезному) храмі на честь цього великого угодника, що відбулася під проводом Митрополита Київського і всієї України Епіфанія.

Вітальне слово виголосив декан богословського факультету ВПБА протоієрей Ігор Скиба. Він передав поздоровлення митрополита Луцького і Волинського Михаїла, ректора протоієрея Володимира Вакіна та подарував наукові видання Волинської православної богословської академії.

Разом з о. Ігорем у складі делегації були секретар вченої ради протоієрей Микола Цапюк та викладач кафедри богослів'я і Священного Писання протоієрей Віктор Пушко.

Проповідь архієрея: неможливо називатися християнином, якщо не вмієш прощати

На завершення недільного Богослужіння у кафедральному соборі Святої Трійці *29 вересня* митрополит Михаїл закликав до милосердя.

«Будьте милосердні, як і Отець ваш милосердний» (Лк. 6:36). Ці євангельські слова нагадав архіпастир у казанні, пояснивши, що християнська наука – це не просто філософія, а практична інструкція для життя. Адже Христос навчав не лише словами, але власними вчинками, якими проявляв Своє співчутливе серце.

Спаситель наголошував, що прийшов у цей світ не для того, аби служили Йому, а щоб Самому послужити іншим. Тому владика Михаїл наголошує, що нам належить учиняти, як Господь, – проявляти милосердя і прощати.

Інколи дуже важко прощати, але слід усвідомити: старозавітний закон «око за око» замінено новозавітним законом любові. Як підкреслив митрополит, прощення є основою євангельського закону і без цього неможливо досягти справжньої справедливості чи миру в душі.

30 вересня – день ангела митрополита Луцького і Волинського Михаїла

У день святителя Михаїла, першого митрополита Київського і всієї Русі, керуючий єпархією очолив Божественну Літургію та подячний молебень у кафедральному соборі Святої Трійці. З архієреєм служив декан головного храму єпархії протоієрей Микола Нецькар, інше духовенство.

На завершення відправи о. Микола гаряче привітав високопреосвященного, висловлюючи вдячність за багаторічне многоплідне архіпастирське служіння. Владика у відповідь промовив подячне слово.

Святитель Михаїл, який є небесним покровителем керуючого Волинською єпархією, був першим Предстоятелем Православної Церкви в нашій країні від Володимирового хрещення Русі. Існує переказ, що в 988 році з Царгорода князь Володимир повернувся із цим Божим угодником.

Покровські благодійні заходи: підтримка захисників України у храмах Волині

До свята Покрови Пресвятої Богородиці та Дня захисників і захисниць України при церквах проводили доброчинні акції, збираючи кошти для підтримки наших воїнів.

Зокрема, луцька парафія Введення в храм Пресвятої Богородиці організувала ярмарок, на якому вдалося зібрати понад 51 тис. гривень. Віряни пропонували різноманітні вироби: домашню випічку, свічки, картини та інші речі ручної роботи. Особливо популярними були розмальовані гільзи від набоїв, які передали військові.

Цей та багато інших заходів є продовженням допомоги Збройним силам України, яку Волинська єпархія надає із початку війни, розв'язаної московією.

Єпархія вознесла молитви з нагоди Дня захисників і захисниць

1 жовтня, на Покрову Пресвятої Богородиці, духовенство відправило богослужіння за здоров'я всіх українських воїнів, а також за упокоєння душ полеглих героїв.

На Київському майдані обласного центру молебень очолив митрополит Луцький і Волинський Михаїл. З ним молилися священнослужителі кафедрального собору Святої Трійці. Виголошуючи слово, владика привітав волинян зі святом.

1 жовтня в нашій країні відзначили одразу чотири торжества: Покрова Пресвятої Богородиці, День захисників і захисниць України, День українського козацтва та 82-га річниця створення Української повстанської армії.

У єпархії на Покрову освячено пам'ятні дошки героям

Духовенство вшанувало полеглих захисників Батьківщини, відслуживши *1 жовтня* заупокійні літії та освятивши меморіальні дошки на їхню честь.

Так, на фасаді ліцею с. Тойкут Ковельського деканату ці знаки встановлено військовослужбовцям Сергієві Клекоцюку та Петрові Ілюшику, які навчалися тут. Літію і чин освячення відправив старший декан протоієрей Іван Бонис.

У цьому ж благочинні освячено три пам'ятні дошки в с. Волошки на будівлі гімназії – воїнам Андрієві Рудіну, Віталію Рабчунові та Богдану Гончареві. Провели богослужіння, зокрема, декан Димитрівського округу протоієрей Анатолій Александрук, декан Петро-Павлівського округу протоієрей Андрій Сех.

Меморіальні знаки трьом героям відкрито також у с. Велика Осниця Маневицького деканату на будівлі закладу, в якому навчалися захисники Юрій Киришко, Михайло Ковб і Олександр Пугач. Заупокійну літію і чин освячення служив маневицький декан протоієрей Андрій Закидальський.

У Горохові на Центральній площі відкрито Алею пам'яті зі світлинами героїв, яких на стендах понад сімдесят. Старший декан благочиння протоієрей Андрій Сидор молитовно вшанував полеглих, окропивши кожне фото свяченою водою.

Архієрей привітав Волинський медінститут із 80-річчям

Митрополит Луцький і Волинський Михаїл взяв участь в урочистій академії з нагоди ювілею медичного інституту.

Захід відбувся *3 жовтня* в Музеї сучасного українського мистецтва Корсаків (Луцьк, вул. І. Корсака, 1). На ньому разом із владикою побували голова відділу з питань здоров'я і пастирської опіки медичних закладів Управління єпархії, медичний капелан протоієрей Назар Бабій, проректор з наукової роботи Волинської православної богословської академії протоієрей Владислав Фульмес.

Керуючий єпархією виступив із вітальним словом і нагородив благословенною грамотою проректора з науково-педагогічної роботи медінституту Аллу Лазько.

Історія цього вишу розпочинається з 1944 року. Тоді в Луцьку було засновано фельдшерсько-акушерську школу на 60 учнів і 13 викладачів. Вона розвивалася і щороку випускала фахівців – згодом як медичне училище, медколедж, а тепер як інститут.

У Музеї волинської ікони діяла виставка «Молитва за Україну»

На презентації проєкту народного художника України Володимира Козюка *3 жовтня* побували представники Волинської православної богословської академії.

З благословіння митрополита Михаїла учасниками заходу стали інспектор ВПБА священник Іван Максимів із семінаристами. Розпочали відкриття виставки з молитви «Отче наш» у виконанні хору духовного вишу.

В унікальній експозиції представлено 43 роботи 23-х художників. Головні образи – українська Діва Марія та сьогодення, спотворене російськими злочинами. Так, на іконах можна побачити різною Богоматір: сувору – на «Одигітрії», люблячу й ніжну – на «Замилуванні», милосердну – на образах «Покрови», скорботну – на «Оплакуванні» та зображенні розп'яття.

Виставка «Молитва за Україну» є частиною напрямку «Мистецтво через усвідомлення». Мета проєкту, що об'єднує митців-патріотів із дванадцяти міст України, – показати багату історію нашої Батьківщини через образ Богородиці та возвеличити жінку, матір, дружину, сестру, доньку – саму Україну.

На дійстві побували представники влади, творчої інтелігенції, студенти, учні та інші поціновувачі прекрасного.

Експозиція тривала протягом місяця. У музеї можна придбати каталог, кошти від продажу якого буде направлено для ЗСУ.

У церкві обллікарні – благодійний концерт для ЗСУ

В луцькому храмі Великомученика і цілителя Пантелеймона, що у Волинській обласній клінічній лікарні (просп. Грушевського, 21), відбувся доброчинний виступ чоловічого хору.

Під керівництвом регента Олександра Марача *6 жовтня* прозвучали дванадцять духовних творів М. Березовського, Д. Бортнянського, А. Веделя, Й. Кишакевича, М. Леонтовича, А. Річинського, К. Стеценка та інших.

За повідомленням Олександра Миколайовича, викладача Луцького педагогічного коледжу, він організував проєкт задля допомоги у придбанні дронів для підрозділу 100-ї бригади, у якій, зокрема, служать співці його хору. Благодійні виступи вже відбулися в багатьох храмах міста. Загалом зібрано 170 тисяч гривень.

Переказати пожертви можна за цим посиланням: *https://send.monobank.ua/jar/2iBpRTFvey*. Номер картки банки: 5375 4112 1793 4772.

У Богушівці відбувся міжконфесійний вечір «Боже, молюся до Тебе!» Благодійний мистецький захід провели *6 жовтня* у храмі Волинської ікони Божої Матері, що в цьому селі Луцького районного деканату.

Взяли участь: церковний хор під орудою матінки Ірини Веретки-Казмірчук, вихованці парафіяльної недільної шко-

Продовження на с. 3

НАШІ ВІРЯНИ

БОЙОВОГО МЕДИКА З ЛУЦЬКА ВРЯТУВАВ… 90-й ПСАЛОМ

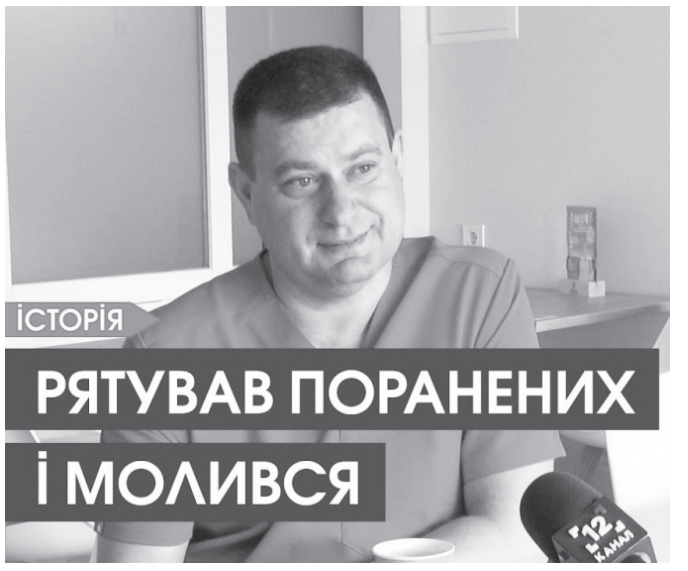
Олександр Киця спасав захисників, доки сам не став важко поранений. Лікарі не були впевнені, що виживе, але він твердо вірив у силу молитви та надіявся на Божу поміч.

За 2 роки переніс шість операцій, утратив частину органів, та його віра дійсно творить дива, адже став на ноги та зміг повернутися до роботи в лікарні.

Про Божу опіку та шлях до видужання Олександр не раз розповідав друзям, знайомим, ЗМІ, зокрема, прессекретареві Волинської обласної клінічної лікарні Андрієві Гнатюку. Вражає історія про те, як його життя врятував 90-й псалом.

Медик знав, що багато воїнів мають при собі так званий захисний пояс – смужку тканини, на якій надруковано слова псалмоспівця Давида. Олександр же з дому не взяв такого пояса, не зміг знайти в потрібний момент, проте псалом… сам його знайшов.

«Церква була біля частини. Десь була 12-та година, ми вже верталися в частину і я кажу до хлопців, що зайду, свічечку поставлю. Підійшов до жіночки у свічній лавці, щоб свічку купити і поставити. А вона потім каже: „У вас є 90-й псалом?“ Кажу, що немає, батьки не знайшли. А вона: „У нас є“. І дає мені той 90-й псалом, і грошей не бере».



На фронті медик щоранку з'їдав проскурку та молився. Роздрукований текст 90-го псалма тримав у кишені кітеля на лівому плечі. Проте під час останнього обстрілу переклав під бронежилет, у нагрудну кишеню.

«Я ніби щось відчував, переклав його. Бо ж знаю, що під час надання медичної допомоги одяг з людини зрізають, тобто якби лишив у кишені – його би на мені не було. За 15 кілометрів від Лисичанська біля мене розірвалася міна, я одразу перестав рухати ногами, проте свідомості не втрачав, відкрив аптечку та знеболив себе. Я розумів, що евакуації не буде, доки триває мінометний обстріл. Потім прилетіла друга міна. Але з Божою поміччю дивом я лишився живий, постійно молився та відчував молитви батьків і дружини».

Шлях до видужання Олександра – довгий та нелегкий, багато вже пройдено та й попереду чималі випробування. 2 жовтня на медика чекала чергова операція – у Національному науковому центрі хірургії та трансплантології ім. О. Шалімова. Рідні та друзі знають, наскільки твердою є його віра у Господа, тож просять помолитися за благополучний результат лікарського втручання, легку реабілітацію та швидке повернення до повноцінного життя Олександра Киці.

У медика є мрія – піднятись на Говерлу. Вірить, що з Божою поміччю обов'язково втілить це в життя.

Оксана КАРНКОВСЬКА

ХРОНІКА

Продовження. Початок на с. 2

ли «Благовіст», колектив луцької церкви євангельських християн-баптистів «Фіміам», інші виконавці.

Концерт спрямовано на молитовну і матеріальну підтримку Збройних сил України. За повідомленням настоятеля протоієрея Ігоря-Андреса Казмірчука-Веретки, зібрали 7470 грн.

Підтримка ЗСУ в Маневицькому деканаті посилюється: передано три дрони

На благодійному ярмарку біля храму Мучениць Віри, Надії, Любові та Софії, що в Маневичах, вдалося зібрати 60 тис. гривень.

Захід влаштували в день престольного свята. До збору коштів доєдналися не лише парафіяни цієї церкви, але й із села Черськ.

«На ярмарку продавали кондитерські вироби, картини, сувеніри та багато іншого. До доброго діла доєдналися наші місцеві майстри та майстрині», – розповідає настоятель храму протоієрей Михайло Мельничук. За словами священника, до справи долучилися представники різних організацій, громадських об'єднань, місцеві ліцеї, бізнесмени та волонтери.

10 жовтня два дрони передали воїнам 3-ї окремої штурмової бригади. «Дуже пощастило, що наш військовослужбовець із Маневич Андрій саме приїхав у відпустку провідати батьків. Ми швиденько, десь за годину, організували з ним зустріч і особисто все передали», – ділиться душпастир.

Ще один дрон поштою відправили в 100-ту окрему механізовану бригаду. «Наше завдання, завдання суспільства, кожної громади – максимально заповнити нішу між тим, що має армія, і тим, що їй потрібно», – наголошує о. Михайло. За його словами, за роки війни люди, на жаль, втомилися донатити. «Коли не просто збираєш кошти, а щось організовуєш, гуртуєш людей, тоді вони активно долучаються, пропонують свої ідеї. Бо зупинятися, коли там, на фронті, багато наших хлопців, ми не можемо», – переконаний маневицький настоятель. Тож мінімум тричі на рік ця парафія організовує такі масштабні благодійні заходи – на храмове свято, напередодні Різдва, а також у День батька.

На завершення передачі дронів захисникові всі разом помолилися на наших воїнів та перемогу України.

Владика Михаїл привітав капеланів із днем святого покровителя

12 жовтня, в день святителя Мартина Милостивого, єпископа Турського, митрополит Луцький і Волинський привітав капеланів ЗСУ.

Архієрей зазначив, що ці душпастирі є світлом та підтримкою для військових, несучи їм не лише слово Божого натхнення, а й силу духу в найважчі моменти. Капеланське служіння є справжнім прикладом любові до ближнього, милосердя та мужності. Тож нехай святий Мартин завжди буде поруч, зміцнює віру і надихає на подальшу працю в ім'я миру та справедливості.

З благословіння керуючого єпархією капелани в луцькому храмі Великомучениці Катерини відправили молебень. Очолив молитву головний військовий капелан єпархії протоієрей Юрій Близнюк.

У житії святого Мартина, якого вважають засновником капеланського служіння і покровителем військових священників, зазначено, що він народився 317 року в сім'ї римського легіонера. У 15 літ також став воїном і дивував усіх благочестивістю та доброчинністю.

Взимку 338-го Мартин поділився половиною свого плаща (який називався "капою") з бідняком, щоб той зігрівся. Пізніше уві сні він побачив Ісуса Христа, Який носив цей плащ, і почув Його слова до ангелів: "Дивіться, Мартин-катехумен мене одягнув!" (Катехумен – це людина, яка готується прийняти хрещення.) Відтоді друга частина плаща стала реліквією, для неї було створено похідний храм – *капелу*, а священника, який там служив, почали називати *капеланом*.

У XVIII столітті прийнято рішення залучати душпастирів до військової служби – без зброї та без участі в бойових діях. Правовий статус капеланів закріплювався як у внутрішньодержавних, так і міжнародних документах, бо військові священники служили в багатьох арміях світу.

В Україні день військового капелана відзначають 12 жовтня, у день вшанування святителя Мартина Милостивого. Священнослужителі з 2014 року, ризикуючи власним життям, допомагають захисникам виконувати свій обов'язок у військових частинах і на передовій. Їхня зброя – слово Господнє. Невтомним душпастирським служінням вони підтримують бійців молитвою у важкі хвилини.

Після початку війни на сході України місія капеланів стала не лише духовна, а й волонтерська. У ці важкі часи душпастирі постійно поруч із нашими воїнами: під час підготовки й навчання, під час бойових дій і після них.

Закон «Про службу військового капеланства» підписано Президентом України 30 листопада 2021 року.

Наукова бібліотека провела захід, присвячений капеланському служінню

З нагоди вшанування військовими священниками свого святого покровителя в обласній універсальній науковій бібліотеці ім. Олени Пчілки відбувся захід «Військові капелани. Їх зброя – молитва».

17 жовтня на зустрічі з духовенством нашої єпархії, яке опікується захисниками, побували викладачі та вихованці Луцького педагогічного коледжу, Волинського ліцею з посиленою військово-фізичною підготовкою ім. Героїв Небесної сотні. Душпастирі розповідали про свою діяльність у ЗСУ. Натомість студенти привітали панотців квітами, а також виконанням поетичних і музичних творів.

Спільною молитвою та хвилиною мовчання вшанували світлу пам'ять усіх, хто віддав життя за волю та незалежність України. Учасники заходу ознайомилися з книжковою виставкою «Капелани – герої, які підтримують стійкість духу наших воїнів».

Архієрей у батьківську поминальну: дякуйте предкам

Митрополит Луцький і Волинський Михаїл під час проповіді на завершення Богослужіння у кафедральному соборі Святої Трійці закликав до вдячності. Казання він виголосив після Відправи *19 жовтня*, в Димитрівську поминальну суботу.

Архіпастир зазначив, що осінь – це пора вдячності. У цей час ми посилено дякуємо Богу за врожай і достаток, а також це час для згадки – те, що ми маємо, багато в чому є завдяки нашим предкам, які жертвували заради нас. Тож варто бути вдячними і за дар життя, і віру, й матеріальну спадщину, яку вони залишили.

У поминальні дні слід не лише скорбіти, а й дякувати, продовжуючи любити. Адже саме любов до тих, кого з нами зараз тут немає, і спонукає нас до молитви за їхні душі. Щира молитва за упокій душ є справжнім ушануванням і збереженням пам'яті про наших близьких, підкреслив владика.

Казання архієрея: уявляйте, що стоїте перед Богом

Про правильний вибір у житті говорив митрополит Михаїл *20 жовтня*, в неділю 17-ту після П'ятдесятниці.

Проповідуючи на завершення Божественної Літургії в кафедральному Троїцькому соборі, владика зазначив, що людину лякає смерть. І це пояснюється тим, що після життя земного, де ми можемо жити «за домовленістю», настане час, коли потрібно буде звітувати, чому не жили згідно з євангельськими законами. Це зараз ми можемо виправдати себе фразами «так вийшло», «з ким не буває». А на Страшному суді так не вдасться.

Тому, ухвалюючи кожне рішення, потрібно про це пам'ятати. Потрібно вчиняти не лише правильно, а й уявляти, що стоїмо перед Господом. «І чи знайдемо тоді аргументи пояснити, чому так зробили?» – запитує архіпастир.

Варто знати, що життя швидкоплинне, і з собою ми заберемо лише те, що залишиться на серці. Тож не треба заздрити, обмовляти інших. Слід пам'ятати про себе і жити згідно із законом любові. Адже це і є той закон, який діє в гармонії стосунків людини із Творцем, пояснив митрополит.

22 жовтня – чергова річниця архієрейської висвяти владики Михаїла

24 роки тому митрополит Луцький і Волинський Михаїл став єпископом. Найвищий ступінь священства він прийняв у столичному соборі Рівноапостольного князя Володимира.

2000-го року, навчаючись у Київській духовній академії, душпастир служив у Тернопільському Свято-Троїцькому духовному центрі ім. Данила Галицького та Київському Свято-Михайлівському Золотоверхому чоловічому монастирі.

21 жовтня рішенням Священного Синоду Української Православної Церкви Київського Патріархату його обрали єпископом Сумським і Охтирським. Наступного дня за Божественною Літургією відбулась архієрейська хіротонія, яку очолив Патріарх Київський і всієї Руси-України Філарет.

У Горохові провели молитовний сніданок

У доброчинному заході «Боже великий, єдиний, нам Україну храни» *22 жовтня* взяло участь місцеве духовенство.

Розпочали його з молитви «Отче наш». Протоієрей Роман Янів, настоятель горохівської парафії Святителя Миколая Чудотворця, і священник Петро Щомак, клірик Вознесенського храму в Горохові, помолилися за здоров'я воїнів та їхніх родин, перемогу і мир. У слові о. Романа йшлося про війну, молитву, Церкву.

Також проводився збір коштів для потреб Збройних сил України. Зібрали 49 350 гривень.

Учасниками зустрічі, що проходила вже вдруге, були представники різних конфесій, влади, благодійних організацій, військовослужбовці, волонтери, громадськість, ініціатором – директор обласного комунального закладу «Горохівський психоневрологічний інтернат» Юлія Ковальчук. До речі, протоієрей Роман Янів є духовним наставником цього закладу.

У ВПБА презентували видання Львівського Апостола Івана Федоровича

Одну з найважливіших пам'яток культури представили під час круглого столу «Українська писемність і богослів'я: спадщина, виклики, перспективи».

Захід у Волинській православній богословській академії відбувся *24 жовтня* за сприяння митрополита Луцького і Волинського Михаїла. Науковці поділилися своїми дослідженнями та поглядами на розвиток української теологічної думки.

Благодійний фонд «Відродження історико-культурної спадщини України імені Героя України Б. Г. Возницького» презентував факсимільне видання Львівського Апостола Івана Федоровича 1574 року, одного з найважливіших стародруків. Він символізує початок нової ери в історії української книги та свідчить про високий рівень розвитку нашої культури в XVI столітті. Ігор Жук, президент фонду, подарував бібліотеці ВПБА цей фоліант і розповів про діяльність формації.

Крім того, на круглому столі з доповідями виступили: завідувач кафедри літургійних наук УКУ, доктор богослов'я Тарас Шманько, викладач ВПБА протоієрей Василь Клочак, професор кафедри історії та культури української мови Волинського національного університету імені Лесі Українки, кандидат філологічних наук Світлана Богдан, літературний редак-

Продовження на с. 7

ВОЛИНСЬКІ ЄПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ
ЗА ЄДИНУ ПОМІСНУ УКРАЇНСЬКУ ПРАВОСЛАВНУ ЦЕРКВУ
ЧАСОПИС ВОЛИНСЬКОЇ ЄПАРХІЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ УКРАЇНИ

ЄДИНА ЦЕРКВА

ПЕРЕХІД ПАРАФІЇ: СЕЛА МЕТЕЛЬНЕ І ЛИЧАНИ МОЛИТИМУТЬСЯ УКРАЇНСЬКОЮ



Громада Покрови Пресвятої Богородиці цих сіл Луцького районного благочиння вирішила покинути московський патріархат і ввійти в Православну Церкву України.

Парафіяльні збори відбулися в неділю 20 жовтня. 208 мирян, які прийшли на них, одноголосно підтримали пропозицію возз'єднатися з ПЦУ.

Тож після зборів громада звернулася в духовну консисторію з відповідним проханням. Митрополит Луцький і Волинський Михаїл 22 жовтня прийняв її представників та благословив входження до Волинської єпархії. Далі триватиме юридичне оформлення документів, аби парафія мала змогу молитися рідною мовою у власному двохсотлітньому храмі, який є пам'яткою архітектури національного значення.

Таким чином, із часу отримання ПЦУ Томосу в нашу єпархію перейшло з мп вже 138 парафій та 19 священників.

Ольга ВЕРЕМЧУК

СВЯТИНІ ВОЛИНІ

ПРАВОСЛАВНІ СОКОЛА ВТІШАЮТЬСЯ МОЛИТВОЮ В КІЛЬКОХ ЦЕРКВАХ

Про те, як відроджуються з руїн Божі доми в с. Сокіл Рожищанського деканату (Луцький р-н), розповіли 27 вересня журналісти телеканалу «Аверс» у сюжеті «У волинському селі – одразу три православні церкви».

Ось у центрі села – пам'ятка архітектури: Свято-Троїцький собор з кількасотлітньою історією. Саме сюди, в основному, сходиться на службу трохи не все село.

Неподалік – ще один дім Божий, щоправда, він дещо захований у руїнах колишнього римсько-католицького костелу, збудованого у 1907 році. У музеї села зберігаються зображення, яким він був спочатку. Споруда зазнала ушкоджень унаслідок подій Другої світової війни. Сьогодні й досі в стінах храму стирчать фрагменти снарядів тих часів. Після війни костел добила радянська влада, яка облаштувала там зерносховище. Та попри те, що від будівлі залишився лише скелет у вигляді кількох стін і немає даху, у них можна роздивитись масштаби споруди.

Архімандрит Яків Мільян, намісник сокільського монастиря Успіння Пресвятої Богородиці й настоятель місцевої парафії, розповів, що братія ділить територію з колишнім костелом. Частину придатних приміщень їм віддали католики у 2011 році, де й облаштували невеличку православну церкву.

«Від початку повномасштабного вторгнення щосереди у цих стінах ми служимо молебень за військових. Людей тут завжди повно, бо в кожного хтось в армії, і в мене рідний брат зараз під Херсоном», – наголосив душпастир.

Також він зазначив, що перед війною був меценат, який захотів допомогти з відновленням цієї будівлі повністю: «Протягом того часу, як ми тут перебуваємо, виробили



всі документи – проєктну документацію, кошторис. З'явилась людина, яка хотіла допомогти і знайшла, як залучити кошти Євросоюзу. Роботи мали б розпочатися на початку березня 2022 року, але наприкінці лютого відбулося повномасштабне вторгнення і ця людина виїхала в Польщу, все призупинилося на невідомий термін».

У кожному із храмів села відбуваються служби. У дерев'яній церкві – щодня, в храмі, що у костелі, – на 18 годину щосереди, щонеділі – в Успенському храмі, історія якого сягає доби козацтва, а це понад 500 років тому.

Саме ця святиня вважається одним із найстаріших мурованих православних храмів України. Тут у 90-х роках минулого століття в стіні вівтарної частини знайшли дерев'яну скриньку із залишками грамоти, скріпленої восковою печаткою з гербом Великого князівства Литовського. Оскільки ця церква знаходиться на околиці села, служби тут відбуваються рідше.

«Це типовий храм, який має іконостас, вівтарну частину. У нашому монастирі є також вівтарна частина, але немає іконостаса. І для тих, хто тільки стає дияконом чи священником, зручніше було би вчитися, де є типовий храм з іконостасом і царськими дверима», – пояснив священнослужитель.

***

23 жовтня митрополит Луцький і Волинський Михаїл очолив Божественну Літургію в храмі Апостола Якова Свято-Успенської обителі з нагоди престольного празника. У цей же день вітали з днем ангела намісника обителі архімандрита Якова. Крім нього, разом із високопреосвященним молилися: декан Свято-Михайлівського округу протоієрей Микола Царик, духовенство місцевого, Луцького районного та Ківерецького деканатів, насельники монастиря.

Архієрейськими благословенними грамотами нагороджено доброчинців і активних вірян.

На місці цього монастиря стояв дерев'яний храм, побудований у 1616 році, який згорів. 1907 року за пожертви місцевої польської знаті звели костел. Під час Другої світової війни храм пошкодила пожежа.

За «совєтів» костел використовували під елеватор і зерносховище. У 90-х роках його передали римо-католикам, а у 2011-му – Київському Патріархатові. У травні того ж року тут засновано обитель Успіння Пресвятої Богородиці.

Як розповів о. Яків, 2016-го монастир отримав подарунок від Жидичинської обителі – копію ікони Божої Матері «Сніжна». Образ створено 1975 року для храму в Соколі, оригінал зберігається у Волинському краєзнавчому музеї.

Божий дім освячено в 2016-му владикою Михаїлом.

Олена МАЮК, Оксана КАРНКОВСЬКА

СВЯЩЕННИЧИЙ ШЛЯХ

ПРОТОІЄРЕЙ ВАСИЛЬ ЦІКО: 30 РОКІВ ДУШПАСТИРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Із нагоди ювілею з настоятелем храму Великомученика Димитрія Солунського в с. Новосілки Горохівського деканату (Луцький р-н) поспілкувалася журналістка видання «Район.Горохів» (gorohiv.rayon.in.ua).

Василь Ціко народився 14 червня 1970 року в селі Либохора Турківського району Львівської області, відомому духовною спадщиною. «Село знамените тим, що з нього вийшло близько 800 священників», – поділився душпастир. Ця традиція вплинула й на його родину, де було 17 панотців. Хоча Василь не завжди бачив своє майбутнє у служінні, але прийшов до цієї місії. Ба і його народження було ознаменовано особливим духовним знаком. «Як дзвони почали бити на службу о 10:00, на свято Трійці, в цей момент я народився. Навіть лікар, який приймав пологи, сказав, що священник народився», – каже протоієрей.

Як і багато юнаків, він мріяв про інші професії, далекі від духовенства. Подав документи до Ужгородського університету на історичний факультет. Потім захопився військовою справою.

Перші кроки до священства

Перший крок у його духовному становленні був у Чернівецькій єпархії, де молився поруч із єпископом РПЦ. Там отримав рекомендацію. У 1991 році вступив до Одеської духовної семінарії, що стало важливою віхою в його житті.

Душпастир пригадує, як під час навчання в Одесі на престольне свято з'їхалися священники з різних куточків України. Тоді Василя Ціка захопило, як звучить служба українською.

В Одесі він мав складні випробування. Священник згадує, що семінаристи голодували вісім діб, їх вигнали із семінарії за підтримку незалежності Української Церкви.

Після того не залишив свого прагнення до духовної освіти. Продовжив навчання в Київській семінарії, яку тільки-но відкрили, і завершив її.

У 90-х роках активно брав участь у студентських протестах. Особливо запам'ятався йому страйк «На граніті», коли молодь збиралася на молебні перед будівлею Верховної Ради України, вимагаючи справедливості.



Василя Ціка висвятили на диякона 12 жовтня 1994 року в Троїцькому соборі Луцька, на пресвітера – 16 жовтня того ж року в Покровському храмі села Нижня Білина Самбірського району Львівської області. Висвяту звершив митрополит Луцький і Волинський Іоан Боднарчук.

У першій парафії було складно: люди розчарувались попереднім батюшкою, який зловживав алкоголем, і втратили віру в Церкву. Але поступово о. Василь зміг відновити довіру громади.

У Новосілках, де служить уже три десятиліття, священник став справжнім духовним лідером. Завдяки його зусиллям парафія збудувала новий храм, а старий – відреставрувала: 400-річна святиня була майже в аварійному стані, але її відновили.

Родина – опора та сила

Однією з найбільших цінностей у житті священника є його сім'я. Отець Василь має трьох дітей і пишається їхніми досягненнями.

«Моя старша дочка, Уляна, працює науковим спеціалістом у Німеччині, в Дрездені. Вона доктор хіміко-інженерних наук і займається комп'ютерною генетикою. Марійка, середня дочка, працює графічним дизайнером у Луцьку», – ділиться панотець.

Особливе місце в його серці займає наймолодший син Микола, якому 13 років і який має аутизм. До 11 літ хлопчик не говорив. Батько возив його по лікарях. Тепер син читає та починає захоплюватися математикою.

«Церкву побудував і хату, сад посадив. Знаєте, як то говорять, що треба дерево посадити, сина виростити… Я з цим справився у своєму житті», – ділиться отець.

Духовний фундамент під час війни

Війна глибоко вплинула на життя громади, і священник бачить свою роль у тому, щоб підтримувати не тільки військових, але їхні родини. У парафії постійно моляться за мир і за наших захисників.

Окрім духовної підтримки, православні збирають пожертви, допомагають сім'ям воїнів і займаються волонтерством. Постійно організовують акції допомоги: хтось підсобляє грошима, хтось продуктами.

Отець Василь спілкується з військовими та їхніми родинами, допомагає їм справлятися з моральними викликами, намагається знайти до них підхід, адже вони пройшли через неабиякі труднощі.

Священник вірить, що майбутнє Української Церкви полягає в єдності. Він активно підтримує ідею об'єднання обох юрисдикцій. Також підкреслює роль держави в цьому процесі, згадуючи історію інших помісних церков, які отримали автокефалію за підтримки своїх урядів. «Влада повинна допомогти об'єднати Церкву. Це наше спільне завдання», – каже душпастир.

Після трьох десятиліть священницької діяльності він бачить позитивні зміни у своїй громаді. Але наголошує на важливості підтримки молодих. Адже зараз часто юнь переїжджає до міст, залишаючи села. Та зауважує, що до церкви ходять як старші люди, так і молодь, і діти.

Священник намагається бути прикладом для своїх парафіян. Він господарює, вирощує сад, допомагає у водопостачанні для села та займається соціальними питаннями, допомагає громаді в практичних справах.

Ніна КОЛЯДА

СВЯТИНІ ВОЛИНІ

ВЛАДИКА МИХАЇЛ ОЧОЛИВ ПРАЗНИК У НОВОСІЛКАХ

Митрополит Луцький і Волинський відвідав парафію Великомученика Димитрія Солунського в с. Новосілки Горохівського деканату (Луцький р-н).

26 жовтня за Божественною Літургією з керуючим єпархією молилися декан протоієрей Андрій Сидор, настоятель протоієрей Василь Ціко, інше духовенство.

У слові високопреосвященний зазначив: коли нам добре, то здається, що так буде завжди. А щоб було добре, то треба бути щасливим. Тому маємо любити себе, бути охайними в усьому, ходити до храму, щоб єднатися з Творцем. І не забувати, що ми відповідальні за свою церкву, за своє життя. «І коли ми з Богом, то можемо здолати все, що нам заважає, що нас непокоїть, зокрема, війну. Тож маємо всі підстави жити, радіти і бути щасливими».

Церковною відзнакою нагороджено о. Василя, який нещодавно відзначив 30-річчя душпастирської діяльності (див. с. 4), архієрейськими благословенними грамотами – численних доброчинців та активних мирян.

Цей Божий дім освячено 20 років тому владикою Михаїлом. Свято-Дмитрівська церква є окрасою села. Вона має вирізьблений з дерева і позолочений іконостас, розписи на стінах із прізвищами жертводавців тощо.





РАКІВ ЛІС ВІДЗНАЧАЄ 110-ту РІЧНИЦЮ ОСВЯТИ ХРАМУ





Митрополит Луцький і Волинський Михаїл очолив Божественну Літургію у церкві Благовіщення Пресвятої Богородиці в цьому селі Камінь-Каширського деканату.

28 жовтня, в день Великомучениці Параскеви-П'ятниці, з керуючим єпархією служили: декан Камінь-Каширського р-ну й настоятель парафії протоієрей Микола Смолярчук, декани – камінь-каширський протоієрей Володимир Мицько, ратнівський протоієрей Роман Бодак, Благовіщенського округу Ковельського благочиння – протоієрей Василь Мичко, старовижівський протоієрей Іван Зеленко, Петро-Павлівського округу Ковельського благочиння протоієрей Андрій Сех, інше духовенство.

Привітавши зі святом, керуючий єпархією зазначив, що дорога християнського життя є правильною, бо веде до Царства Небесного. Важливо розуміти: лукавий, коли бачить, що ми вирвалися з його тенет, хоче нашкодити, але не слід піддаватися цьому.

Якщо щось розбилося, зіпсувалося, порвалось, не варто сумувати чи ображатися – є привід придбати нове. І ми як християни пройдемо всі труднощі достойно, з любов'ю, сказав високопреосвященний.

Архієрейськими благословенними грамотами нагороджено доброчинців і активних парафіян.

У Раковому Лісі в 1783 р. було засновано Свято-Параскевську церкву, але в 1898-му вона згоріла. Тоді стараннями парафіян звели нову на честь Благовіщення Діви Марії й освятили її 1914 р. За радянських часів Божий дім було закрито, проте жителі не дали зробити з нього склад, як по інших селах. Відновила діяльність святиня у 1983 році. День св. Параскеви громада проводить як відпустове свято.

Оксана КАРНКОВСЬКА

СТАРОВИННА ЦЕРКВА У ЛИПНОМУ ВІДКРИВАЄ СЕКРЕТИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГОРДОСТІ

Телеканал «Аверс» зняв репортаж про церкву Архістратига Михаїла в с. Липне Цуманського деканату (Луцький р-н) та незвичайну знахідку в ній.

Церкву збудовано 1770 року, її занесено в перелік об'єктів, що належать до культурної спадщини країни. Місцеві жителі називають Божий дім найбільшою гордістю села. Вони радо діляться спогадами, як було виявлено знахідку і де вона зберігається тепер.

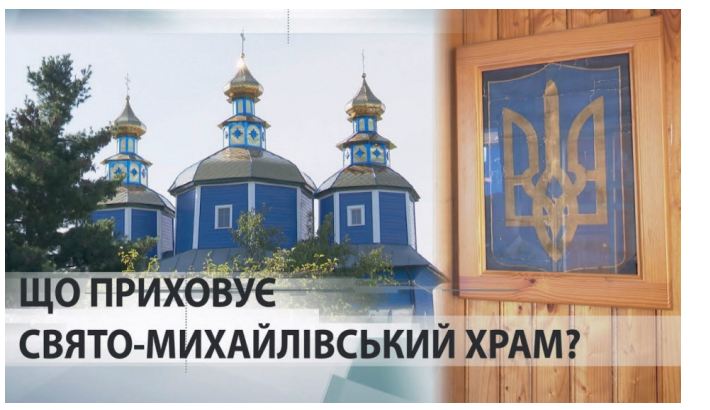
Староста Свято-Михайлівської церкви Олександр Войтович розповідає, що п'ять років тому вчергове взялися за ремонт покрівлі храму. Коли майстри розібрали верхівку бані, знайшли національного прапора з тризубом. Поруч на стовпі було написано «1939 рік»: тоді в село прийшли комуністи. Стяг зшито із двох відрізків марлі, весь у дірках та плямах. Припускають, що то може бути кров того, хто його заховав.

Церква і сама по собі є унікальною, розповідає місцевий житель Дмитро. Вона збудована у вигляді ковчега, що веде до спасіння. Майстри та іконописці Александрович і Познаховський у 1899 році облаштували в ній п'ятиярусний іконостас. У розписах храму простежуються елементи неокласицизму та українського бароко. Стіни зведено з дерева без єдиного цвяха. Недавно тут оновили колони та царські врата.

Михайлівський храм уцілів при навалі німців, а потім совєтів. Нацисти хотіли спалити його разом із вірянами. За радянської влади, пригадує брат Дмитро, з церков робили колгоспні склади. Та церква пережила нелегкі часи і встояла. Старожили стверджують, що і за совєтів, і за німців у храмі проводили богослужіння, куди сходилися і з сусідніх сіл.

Вісім років тому 13 старовинних ікон викрадено з церкви і тепер тут установили сигналізацію.

Особливо пишаються парафіяни тим, що владика Федір Бубнюк, теперішній митрополит Полтавський і Кременчуцький, є уродженцем Липного. Свій духовний



шлях він та ще близько десяти інших священнослужителів розпочали саме зі стін цього храму.

Олена МАЮК

У БЕРЕСТЯНОМУ ВЧЕТВЕРТЕ ВІДБУДОВУЮТЬ СВЯТИНЮ



Церква Різдва Пресвятої Богородиці в с. Берестяне Цуманського деканату (Луцький р-н) торік згоріла. Люди згуртувалися та почали зводити її заново. Журналісти ТРК «Аверс» побачили, який вигляд нині має дім Господній, де було попелище.

Колись дерев'яні стіни Різдвобогородичного храму розбирали австрійські війська на бліндажі. Згодом це місце зрівняли із землею комуністи, але кожного разу православні своїми силами ставили храм заново.

Священник Максим Подзізей, настоятель громади, розповів, що наступне будівництво повністю дерев'яної церкви завершилося у 1992 році. Проте в лютому 2023-го сталася біда. «О 3 годині ночі храм згорів ущент. Фахівці сказали, що сталося коротке замикання, проте він був повністю знеструмлений. Був розпач і страх, але люди згуртувалися, і ми помаленьку, з Божою допомогою, почали споруджувати церкву заново».

Будівництво ведеться за пожертви людей, здебільшого мешканців Берестяного. Щось жертвують із дому, з молитовних куточків, щось створюють власноруч. Є ікони, написані на тканому полотні чи дерев'яній основі, є й вишиті бісером. Найбільша гордість і водночас пам'ять – це панікадило, яке пожертвувала мати загиблого воїна Сергія Ходорчука.

Храм ще офіційно не відкритий, але богослужіння тут уже проводять. Місцевий краєзнавець та художник Микола Подюбанчук планує розписати стіни зовні, зокрема, зобразити двох янголів при вході. А образ Спасителя, котрий урятували від наруги атеїстів та котрий єдиний не згорів тієї ночі, стоятиме в належному місці у змурованій святині.

Наталія КАЛАШНІКОВА

ВОЛИНСЬКІ ЄПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ
ЗА ЄДИНУ ПОМІСНУ УКРАЇНСЬКУ ПРАВОСЛАВНУ ЦЕРКВУ
ЧАСОПИС ВОЛИНСЬКОЇ ЄПАРХІЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ УКРАЇНИ

АЗИ ПРАВОСЛАВ'Я

ДУША І ДУХ ЛЮДИНИ: У ЧОМУ РІЗНИЦЯ?

Говорячи про людську природу, звично згадують душу й тіло. Та ось апостол Павло, зокрема, заявляє: «Слово Боже живе і дійове, та гостріше від усякого меча двосічного: воно проникає до розділення душі й духу, суглобів і мізків, і судить помисли й наміри сердечні» (Євр. 4:12). Якщо крім тіла і душі є ще в людині й дух, то виходить, ніби вона – трискладова? Погляньмо, що про це написано в книзі «Закон Божий».

З тілом усе більш-менш зрозуміло. Господь створив його з праху, тож «земля єси і в землю відійдеш» (Бут. 3:19). Тілесно ми мало чим відрізняємося від інших живих істот. Фізичні потреби в цілому зводяться до задоволення основних інстинктів – самозбереження і продовження роду. Людина спілкується з зовнішнім світом за допомогою таких п'ятьох органів чуттів: зір, слух, нюх, смак та дотик. Апарат тіла надзвичайно складний, премудро влаштований, але залишався б мертвим механізмом, якби його… не оживляла душа.

Так, саме вона управляє тілом, будучи життєвою силою людей та інших земних істот. «І сказав Бог: нехай породить земля душу живу за родом її, худобу, і плазунів, і звірів земних за родом їх. І сталося так» (Бут. 1:24). Проте тільки про людину сказано, що після створення її тіла з праху Творець «вдихнув в лице її дихання життя, і стала людина душею живою» (Бут. 2:7). Це «дихання життя» і є вище начало в людині, тобто її дух, яким вона значно підноситься над усіма іншими живими істотами. Душа людська в чомусь подібна до душ тварин, але незрівнянно перевищує їх саме завдяки поєднанню з духом, який від Бога. Наша душа – наче сполучна ланка, немовби міст між тілом і духом.



Порухи душі настільки різноманітні, складні, переплетені, мінливі та важковловимі, що їх для зручності прийнято ділити на три види: думки, почуття і бажання (до речі, саме їх вивчає психологія). Розумова робота душі здійнюється через мозок, почуття, а також настрої, переживання – символічно це пов'язують із серцем, а бажаннями керує воля, що змушує діяти різні члени тіла. Можна сказати, розум та серце тиснуть на волю, аби тіло виконало певний рух.

Таким чином, душа і тіло тісно пов'язані, незважаючи, що задоволення їхніх потреб розрізняють. Вже згадано, в чому полягає життя тілесне. Життя ж душевне – це задоволення запитів розуму, почуттів та волі. Але цікаво, що навіть усеціле задоволення душі й тіла не робить нас… щасливими. Щасливими повністю й надовго. Адже вони – ще не вся людина. Над тілом і душею – дух.

Він часто виступає в ролі судді, даючи усьому оцінку з особливої, вищої точки зору. Дух, який вийшов від Господа, шукає Його, пізнає, прагне жити тільки для Нього та Ним. Розглядають три прояви людського духу: страх Божий, совість і прагнення Всевишнього.

Звісно, йдеться не про страх у нашому звичайному людському розумінні цього слова: це благоговійний трепет перед Творцем, у Якого так чи інакше вірять усі народи світу. Совість – наш внутрішній суддя, охоронець Закону Отця небесного, так званий голос Господній у людині. Третій же вияв духу – у схильності шукати Бога, вічного блаженного життя, безсмертя. Бо нічим тваринним і земним наш дух задовольнитися не може. Навіть маючи всі земні блага, все одно залишиться свідома чи несвідома духовна спрага. Завжди хочеться чогось більшого, вищого, ідеального. Дух людини не знаходить спокою, доки не здобуде його в Бозі.

Підготував протоієрей Віталій СОБКО

РОЗДУМИ

ХТО ГРІШИТЬ У СВЯТО

Сучасні журналісти успішно осідлали тему популяризації духовних свят згідно з церковним календарем. Подаються такі матеріали під заголовками на зразок: «Чого не можна робити у це свято і яке покарання чекає на грішників». Суворо забороняється на Усікновення зрізати головки капусти чи розрізати гарбузи, не можна на Воздвиження йти до лісу по гриби… Й однозначно проводиться думка про те, що у свято працювати взагалі гріх. Якщо в календарі червона дата державного свята, то ніхто ж не осудить людей за городні роботи чи інші господарські потреби, які вимагають негайного вирішення. А ось релігійні свята і присвятки дуже подобаються тим людям, котрі не горять бажанням працювати зовсім.

Але згадаймо зцілення хворої жінки Спасителем, яке відбулося в суботу. «При цьому начальник синагоги, обурюючись, що Ісус зцілив її в суботу, сказав народові: є шість днів, в які дозволено робити; в ті і приходьте зцілятися, а не в день суботній. Господь сказав йому у відповідь: лицеміре, чи не відв'язує кожний з вас у суботу вола свого або осла від ясел і не веде напувати?» (Лк. 13:14, 15).

У кожному випадку робота у свято – це чи виправдання, чи звинувачення. Особливо, коли в громадах співживаються люди різних релігійних течій, від протестантів до православних, ті, які перейшли на новий календар, і ті, що залишилися ще на старому. Найголовніше, не потрібно забувати, що праця є даром від Бога і для Його людей вона благословенна.

Ми прекрасно розуміємо, що маніпуляції з приводу «гріха праці у свято» використовуються для звинувачувальної мети. Проте багато «шанувальників» свят просто так приховують лінощі. Біблія суворо засуджує лінощі. Апостол Павло чітко висловлюється про християнську трудову етику: «Коли ж хто про своїх, особливо ж про домашніх не дбає, той вирікся віри, і він гірший від невірного» (1 Тим. 5:8). Також дає вказівку іншій церкві щодо тих, хто ухиляється від роботи: «А ми вам наказуємо, браття, Ім'ям Господа Ісуса Христа, щоб ви цуралися кожного брата, що живе по-ледачому, а не



за переданням, яке прийняли ви від нас» (2 Сол. 3:6). Далі він продовжує: «Бо коли ми в вас перебували, то це вам наказували, що як хто працювати не хоче – нехай той не їсть!» (в. 10). Самим же неробам апостол каже: «Таким ми наказуємо та благаємо Господом нашим Ісусом Христом, щоб мовчки вони працювали та власний хліб їли» (в. 12).

Багато чого із трудової етики надумано людьми і аж ніяк не пов'язане з Божими законами. Усна народна творчість закарбувала споконвічну мудрість у прислів'ях та приказках: «Дай, Боже! – Роби ж, небоже!», «Де господар не ходить, там нивка не родить», «Не хитруй, не мудруй, а чесно працюй», «Послав Бог роботу, та забрав чорт охоту», «Роби, небоже, то й Бог поможе».

А пояснити розлого власне неробство досить легко, адже є багато аргументів, аби «відлинювати» від трудів праведних, посилаючись на сумнівні публікації в засобах масової інформації, про що свідчить ще одна мудра народна приказка: «Робота з зубами, а лінь з язиком».

Сам Господь показав приклад для нас, шість днів створюючи світ, а на сьомий – відпочиваючи. «У поті свойого лиця ти їстимеш хліб, аж поки не вернешся в землю, бо з неї ти взятий. Бо ти порох, і до пороху вернешся» (Бут. 3:19).

Науковці стверджують, що робота створила людину і вдосконалила її. Християни переконані в тому, що саме Господь, створивши людину, дав їй можливість досягти вправності, досконалості у повсякденній праці. «Отож, брати любі мої, будьте міцні, непохитні, збагачуйтесь завжди в Господньому ділі, знаючи, що ваша праця не марнотна у Господі!» (1Кор. 15:58).

Земне життя сповнене протиріч, але ніхто не сумнівається в простій істині: «Хто не робить, хай не їсть». Ця мудрість звучить у Соломонових притчах: «Піди до мурахи, лінивцю, подивися на дії її, і будь мудрим. Нема у неї ні начальника, ні приставника, ні володаря; але вона заготовляє влітку хліб свій, збирає під час жнив їжу свою. [Або піди до бджоли і пізнай, яка вона працьовита, яку поважну роботу вона виконує; її труди вживають для здоров'я і царі, і простолюдини; улюблена ж вона всіма і славна; хоч силою вона слабка, але мудрістю вшанована.] Доки ти, лінивцю, будеш спати? Коли ти встанеш від сну твого? Трохи поспиш, трохи подрімаєш, трохи, склавши руки, полежиш: і прийде, як перехожий, бідність твоя, і нестаток твій, як розбійник. [Якщо ж будеш не лінивим, то, як джерело, прийдуть жнива твої; убогість же далеко втече від тебе.] (Притч. 6:6–11).

Найперше, коли дізнаємося про релігійне свято із календаря, потрібно планувати свій день із походу до храму і щирої молитви на честь святого чи релігійної події. Господь допоможе благословінням, Він зрозуміє нас і з приводу вкрай необхідної роботи у свято, аби лиш вона приносила користь нашим ближнім.

Віталій КЛІМЧУК

ХРОНІКА

Продовження. Початок на с. 2, 3

тор інформаційно-видавничого центру єпархії, член Спілки християнських письменників України Віктор Гребенюк, доцент кафедри богословського факультету ВПБА, кандидат філософських наук Ігор Сацик.

Учасники круглого столу обговорили традиції та сучасні виклики щодо української богословської термінології. Зокрема, підкреслено важливість збереження національної специфіки теологічної мови та її адаптації до потреб сучасного суспільства.

Промовці наголошували на взаємозв'язку між українською мовою і сферою сакрального, проаналізували роль рідної мови у формуванні національної свідомості та її значення для церковного служіння.

Ішлося також про редагування богослужбових книг та новий український правопис. Учасники заходу висловили сподівання, що результати їхніх досліджень сприятимуть подальшому розвитку вітчизняної богословської науки.

«Українська духовна хорова музика: від бароко до сучасності»: хор «Кредо» у Чернівцях

Співці луцького храму Холмської ікони Богоматері *24 жовтня* виступили з партесним концертом у церкві Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича.

Твори виконували з метою поширення національної духовної спадщини, відкриття для суспільства унікального виду сакральної музики – партесів, нововиявлення забутих українських композиторів та репрезентації відомих, які рідко виконуються. Лучани під керівництвом регента Катерини Токало виконали десять творів композиторів різних епох, зокрема, Івана Домарацького, Максима Березовського, Симеона Пекалицького та інших.

Підтримати своїх хористів приїхали луцький міський декан і настоятель церкви Холмського образа Пресвятої Богородиці протоієрей Михайло Онищук та її клірик протоієрей Дмитро Черенюк.

Закінчення на с. 7

ТОЧКА ЗОРУ

НОГАМИ ВПЕРЕД, ЗАВІШУВАННЯ ДЗЕРКАЛ І ГРОШІ У ТРУНУ: ЗАБОБОНИ ЧИ ОСОБЛИВІСТЬ ПОХОВАННЯ?

Міфи про похорон людини спростовує протоієрей Дмитро Черенюк, клірик храму Холмської ікони Божої Матері, у передачі «Церква і релігія» на телеканалі «Конкурент TV».

Панотець зауважує, що забобони, пов'язані зі смертю чи з особливістю поховань, мають глибокі корені в культурі. Їх передають з покоління в покоління. Проте християни не повинні цього боятися, бо маємо віру в Ісуса Христа, яка базується на Святому Писанні. І ми не керуємось страхами, а вірою в єдиного живого Бога: «Апостол Павло нас застерігає, що не дав нам Бог духа страху, а дав силу любові і здорового розуму».

Чому покійника виносять з оселі ногами вперед?

Душпастир пояснює, що традиція винесення покійника вперед ногами базується на древньому уявленні, що якщо людину винести вперед головою, то її душа нібито може повернутись назад. «Але ми знаємо, що від географічного чи фізичного розміщення тіла немає різниці, якою стороною піде душа. У християнському понятті смерть – це перехід від тимчасового до світу вічного, і душа жодним чином не прив'язана матеріально. Тобто орієнтація тіла при винесенні – всього-на-всього питання церемоніалу, а не якихось духовних практик. Люди, які так несуть покійного, не відволікаються на його зовнішній вигляд. А лікарі несуть хворого тільки головою вперед, щоб повністю контролювати ситуацію.



Чому завішують дзеркала, коли в домі хтось помер?

Традиція завішування дзеркал походить од віри в те, що дзеркало нібито відбиває не тільки тілесний образ людини, але і її дух, розповідає протоієрей. З його слів, дзеркало не має жодного магічного походження з християнської точки зору. Це звичайний побутовий предмет. А забобонні люди вірять, що душа може ніби заплутатися, застрягнути у відображенні чи злякатися свого відображення і піти не туди, куди слід.

«Ми знаємо, що людська душа стає перед Богом, їй не потрібен якийсь конкретний символічний засіб, щоб провести її до Нього.

Можливо, цей звичай має символічне значення: завішують дзеркала, щоб не відволікатися від самої обстановки смерті, щоб уникнути суєти світських речей. Тобто якщо ми вже прийшли на похорон, то слід молитися, підтримати сім'ю, скорбити і не відволікатися на інші фізичні речі. Як каже Екклезіаст, є час плакати, час сміятися, час ридати і час танцювати».

Чи треба покійнику класти гроші в домовину?

Панотець каже, що існує така думка: померлий повинен заплатити за переправу, щоб потрапити у світ мертвих. Для цього і кладуть гроші в труну. «Людям здається, що коли ти можеш купити все в цьому світі, ти можеш купити щось і там… Неодноразово я бачив, коли в труну кладуть гроші, цигарки, окуляри, бритви… І не просто чогось трішечки, а цілі пакети з речами. Для чого це все робиться? Покликали ж священника, щоб провести людину по-християнськи, а займаються якимось ніби язичницьким окультизмом. Відповідь дуже проста: це – людська невизначеність. Бо якщо ти християнин і віриш, що небіжчик, який іде до Бога, має стати перед Ним, то повинен класти їй не гроші, не речі, які були в цьому житті, бо це все тлінне. Ти повинен їй з собою покласти свою молитву і свою палку любов та пам'ять про неї. Причому кладуть жменю копійок, яких 20 грн. Ніколи не бачив, щоб поклали з 5000 доларів».

Чому кажуть, що не можна нічого забирати з кладовища?

Священнослужитель розповідає, що побутує думка: якщо забрати щось із цвинтаря, це обов'язково накличе на тебе біду. Це пов'язано зі страхом перед «енергією смерті», яка нібито сходить на предмети, що є на могилках. Такий погляд є нехристиянським і суто магічним, не має нічого спільного з християнською вірою, яка вчить, що смерть – це природний процес переходу в інший стан, і ніяка енергія не залишає сліду на матеріальних предметах. У Святому Письмі немає жодних згадок про подібне, адже ми знаємо, що Ісус Христос переміг, подолавши смерть.

Чи можна влаштовувати застілля біля могил на кладовищі?

Застілля біля могили – це залишок дохристиянських обрядів, коли це застілля (тризну) ділили нібито з померлими, вважаючи, що так можна підтримувати з ними зв'язок. Нині це виглядає як спроба перенести якісь язичницькі обрядові моменти у сферу Християнства, адже Церква завжди підкреслює, що небіжчикам не потрібна їжа.

«Василій Великий каже, що найкраща пам'ять про покійного – це посилена молитва і щедра милостиня. Тож замість застіль на кладовищі більш благочестиво проводити поминальні обіди в трапезній. Тобто всьому є своє місце. Хочеться дуже звернути увагу ще на один момент: не несіть їжі на могилки. Це особливо стосується пасхального періоду. Всі ми ходимо відправляти за нашими рідними померлими на кладовище молитву. Люди приносять паску, яйця, цукерки і йдуть додому. Інші потому просто ходять це збирають і виносять все звідти величезними пакетами. Я неодноразово був свідком цього явища. Якщо ж це не забралось тими неблагополучними людьми, воно далі залишиться на могилі, прийдуть собаки чи коти, прилетять птахи і з'їдять це все, але вони розривають могили, спаплюжують пам'ять про ваших рідних. Хочете принести щось – несіть до храму, віддайте нужденному, але не залишайте на кладовищі», – наголошує панотець.

Чи треба робити поминальні обіди і чому виник такий звичай?

Цей звичай стосується попереднього питання. Обіди – це спосіб єднання живих і не є каналом для спілкування з мертвими. Вони виникли як спосіб спільної молитви, як підтримка для тих, хто залишився без своєї рідної людини. Ця традиція має глибокий сенс, адже через цю трапезу ми висловлюємо співчуття, підтримуємо родину, виказуємо свою єдність і любов до тих, хто залишається на землі.

«Апостол Павло в Посланні до коринтян пише: якщо один член страждає, страждають із ним і всі інші. Поминальні обіди – це, в принципі, є якимось актом милосердя, спрямованим на зміцнення зв'язків між живими, але не способом впливу на померлих. Слід пам'ятати, що для померлих важлива молитва, їх кількість, а не кількість страв на столі. Чи доцільно влаштовувати ці поминальні обіди – кожна людина вирішує сама. Але одне велике прохання: якщо влаштовуєте, то на них не має бути ні краплі алкоголю. Адже все робиться, щоб пом'янути добрим словом, молитвою. А з використанням алкоголю поминальний обід перетвориться на якусь забаву», – ділиться власними спостереженнями протоієрей Дмитро Черенюк.

Олена МАЮК

ЄПАРХІАЛЬНИЙ КАЛЕНДАР

5 грудня

День висвяти: 30 років тому, 1994-го, – протоієрей Володимир Подолець, староста кафедрального собору Пресвятої Трійці в Луцьку.

9 грудня

День народження: 25 років тому, 1999-го, – священник Андрій Андрусик, настоятель парафій Святителя Миколая Чудотворця і Пророка Іллі в с. Борочиче Горохівського деканату.

13 грудня

День народження: 40 років тому, 1984-го, – священник Андрій Хромяк, клірик парафії Святителя Феодосія Чернігівського в Луцьку.

18 грудня

День чернечого постригу: 20 років тому, 2004-го, – ігумен Миколай Смаглюк, клірик нижнього Преображенського храму кафедрального собору Святої Трійці в Луцьку.

19 грудня

День освяти храму: 20 років тому, 2004-го, – церква Святителя Миколая Чудотворця в с. Мстишин Луцького районного деканату.

Щиросердечно вітаємо вас із ювілеями, боголюб'язні отці, браття і сестри! Хай Господь благословляє усіх вас на многії і благії літа!

Інформаційно-видавничий центр єпархії буде вдячний за повідомлення про помилки чи недопрацювання в цій рубриці газети, а також у календарному розділі сайта pravoslaviavolyni.org.ua. Ще краще звертатися за кілька місяців до ювілею і переконатися, що все гаразд.

СПІВЧУТТЯ

ВІДІЙШОВ У ВІЧНІСТЬ ПРОТОІЄРЕЙ СЕРГІЙ КУШНІР



Душпастир упокоївся 24 жовтня на 66-му році життя.

Народився о. Сергій 17 червня 1959 р. в с. Печихвости Горохівського р-ну. Був учителем малювання. Сан священника прийняв 31 травня 1992 р. Тривалий час служив у різних парафіях нашої єпархії (зокрема, в с. Оздів Луцького районного благочиння).

Багато трудився як іконописець. Повністю розписав храми Різдва Пресвятої Богородиці в с. Полонка та Вознесіння Господнього в Оздові. Мав церковні нагороди. Останніми роками перебував поза штатом.

25 жовтня в церкві Архістратига Божого Михаїла с. Гірка Полонка Божественну Літургію та чин похорону новоспочилого відправили декани протоієрей Андрій Мовчанюк, протоієрей Володимир Присяжнюк та інші священнослужителі.

Щиро співчуваємо всім рідним і близьким отця Сергія Кушніра й молимося за упокоєння його душі в Царстві Божому.

ХРОНІКА

Закінчення. Початок на с. 2, 3, 6

В університетському Божому домі відбулися Божественна Літургія, торжество з нагоди 20-річчя закінчення вишу, випускником якого є о. Михайло.

Привітали митрополита Львівського Макарія з ювілеєм

27 жовтня митрополит Луцький і Волинський Михаїл разом із канцлером єпархії протоієреєм Миколою Цапом поздоровили владику Макарія з 80-річчям.

У соборі Успіння Пресвятої Богородиці, що у Львові, відбулася Божественна Літургія, за якою співслужили наш владика та о. Микола.

У вітальній промові висловлено побажання, аби за молитвами небесного покровителя Всемилостивий Господь у доброму здоров'ї та бадьорості духу примножив дні святительського служіння митрополитові Макарію, благословив ще довго стояти перед престолом Божим, возносячи гарячі молитви за нашу Богом любиму і бережену Батьківщину Україну та побожний український народ.

Волиняни подарували ювілярові образ Волинської Божої Матері та просфору.

Спочивайте з Богом, воїни наші

У кафедральному соборі Святої Трійці відспівали полеглих захисників України: *26 вересня* – Сергія Вакулика, *28 вересня* – Андрія Сингаївського, *30 вересня* – Бориса Кулеша, Віталія Сардачука й Віталія Чубелюка, *2 жовтня* – Івана Герачсимчука, *4 жовтня* – Руслана Борноса, *5 жовтня* – Романа Радом'яка, *7 жовтня* – Максима Жидкова й Олександра Крижана, *8 жовтня* – Назара Дуная, *9 жовтня* – Артура Задоянного, *17 жовтня* – Віктора Степанюка, *23 жовтня* – В'ячеслава Горюнова, *25 жовтня* – Олега Березовського, Олега Годлевського й Василя Мельничука, *28 жовтня* – Віктора Каленика, *29 жовтня* – Геннадія Шепетюка.

Осели їхні душі, Господи, там, де праведні спочивають!

Інформаційна служба єпархії

ВОЛИНСЬКІ ЄПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ
ЗА ЄДИНУ ПОМІСНУ УКРАЇНСЬКУ ПРАВОСЛАВНУ ЦЕРКВУ
ЧАСОПИС ВОЛИНСЬКОЇ ЄПАРХІЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ УКРАЇНИ

ДУХОВНА ШКОЛА

СВЯЩЕННИКИ ТА ПСИХОЛОГИ: ВІЙНА СТАВИТЬ ВИКЛИКИ, ДО ЯКИХ МАЄМО БУТИ ГОТОВІ

Як взаємодіяти з військовими та їхніми родинами і як переживати втрати – болісну тему 4 жовтня вивчали луцькі психологи й душпастирі.

Практичний семінар ініціювала громадська організація «Елеос-Волинь» з благословення митрополита Луцького і Волинського Михаїла. Захід, який провели психологи Любава Казмірчук та Наталія Райниш, відбувся в центрі духовно-психологічної підтримки «Ісихія» чоловічого монастиря Святителя Миколая Чудотворця, що в с. Жидичин Ківерецького деканату.

Організатори запевняють: ця тема в наших реаліях є надважливою, бо все більше українців потребують психологічної підтримки. Йдеться і про військових, які на фронті, і про тих воїнів, які з передової повертаються у цивільне життя. Найболючіше ж для рідних – переживати непоправну втрату.



«Тренінги для духовенства ми провели в рамках проєкту „Сила слова“, оскільки війна ставить перед нами нові виклики, до яких ми маємо бути готові», – поділилася голова ГО «Елеос-Волинь» Наталія Райниш. За її словами, саме духовенство часто є людьми «першого контакту» з тими, хто переживає втрату, багато сімей, які чекають своїх рідних з війни. «Військові, а такої їхні рідні приходять у храми для зцілення душі, тому розуміння психологічних аспектів можуть допомогти священникам побудувати контакт чи перенаправити людину до спеціаліста», – переконана психолог.

Цю думку поділяє і головний військовий капелан єпархії протоієрей Юрій Близнюк. Розповідає, що Церква ніколи не була осторонь таких болючих тем. Однак наразі вони потребують не просто обговорення, а співпереживання. «Людей, які втрачають, та тих, у кого рідні зникли безвісти, щодня більшає. Аби полегшити їхній біль – потрібно бути поруч та молитися, щоб віднайти сили жити далі», – розповідає душпастир.

За словами о. Юрія, кожен по-своєму проходить горювання. У декого це триває роками, тому доводиться скеровувати людину до психолога чи психотерапевта. «Важливо, аби зі своїм горем вона не лишалася наодинці», – підсумовує військовий священник.

Організатори тренінгу запевняють, що співдіючи, духовенство та спеціалісти з ментального здоров’я (психологи, психотерапевти, психіатри) можуть надати комплексну підтримку для тих, хто постраждав від війни.

У семінарі взяло участь більше двадцяти священнослужителів Луцького міського деканату. Такі спільні проєкти психологів та душпастирів планують організовувати і надалі.

Тетяна ХОМИЧ

ХУДОЖНЄ СЛОВО

ПРИТЧА ПРО НЕВІРУЮЧОГО ЧОЛОВІКА Й ЗАБЛУКАНИХ ГУСЕЙ

Він не вірив у Бога. І не лише цього не приховував, а й усіляко підкреслював при нагоді. А дружина вірила. Відповідно виховувала дітей, незважаючи на їдкі випади коханого.

Вирушаючи одного разу надвечір перед Різдвом Христовим до храму, жінка вкотре запропонувала чоловікові долучитися. А він вкотре відмовився.

– Вся ця історія – нісенітниця! – сказав упевнено. – З чого раптом Богові знадобилося принижуватися, прийти на Землю у вигляді людини? Це ж смішно!

Ось дружина й діти пішли, чоловік залишився вдома.

Згодом піднявся сильний вітер і почалася снігова буря. Побачивши за вікном всезастеляючий вихор, він сів у крісло біля каміна і сподівався так провести вечір.

Раптом почув гучний звук. Щось ударило по вікні? Господар підійшов до нього, та нічого не розгледів. Коли завірюха трохи наче взяла паузу, вийшов надвір подивитися, що ж це могло бути.

Ти ба! На полі біля хати – зграя диких гусей. Мабуть, летіла зимувати на південь, але потрапила в негоду й не змогла рухатися далі. Заблукавши, вони літали низькими колами над ланом, засліплені снігом. Либонь, це хтось із них грюкнувся об шибку.

Чолов’язі стало шкода бідних, але як їм допомогти? Подумав про сарай. Там тепло й безпечно. Птахи, звичайно ж, могли б провести там ніч і перечекати заметіль. Він пробрався до хліва, широко відчинив двері й став чекати, сподіваючись, що гуси, побачивши сховок, позалітають туди.



Проте нещасні тільки безцільно кружляли і, здавалося, не помічали сарай чи не розуміли, для чого він їм. Чоловік спробував привернути їхню увагу, але це лишень відлякувало. Тоді він приніс та розкришив шматок хліба, зробивши з крихт стежку, що веде до хліва. Але гуси не зважали. Провалилася й спроба загнати їх у приміщення: лякалися і розлітатися в різні боки.

– Чому ви не рятуєтесь? – вигукнув розчаровано. – Невже не бачите, що тільки тут зможете вижити?!

Трохи охолонувши й поміркувавши, він помислив, що птиці просто не хочуть іти за людиною.

– От якби я був гусаком, то міг би їх спасти, – несподівано сказав уголос.

Ідея! Мужчина поспішив у сарай, узяв одного зі своїх гусаків, виніс подалі в поле й випустив. Гусакові не сподобалася перспектива такої прогулянки, тож він миттю кинувся назад: залопотів лапками, забив крильми, відірвався від землі і… пролетівши зовсім поруч зі зграєю, повернувся у хлів.

За хвилю за ним до рятівного укриття один за одним подалися всі дикі побратими…

Знявши шапку й постоявши трохи, чолов’яга машинально посунув у дім. У голові знову пролунали ті ж слова: «Якби я був гусаком, то міг би їх спасти». І тут же інші, що сказав жінці: «З чого раптом Богові знадобилося принижувати Себе і прийти на Землю у вигляді людини? Це ж смішно!»

…З церкви ледь почувся дзвін. Він глянув у вікно, за яким уже спадала віхола, а далі перевів очі на ікону Христа…

Підготував протоієрей Віталій СОБКО

Шановні читачі, дорогі брати і сестри! Не використовуйте наш часопис у господарських цілях. Якщо газета Вам уже не потрібна – передайте її ближнім або в бібліотеку.

СЛОВО ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ УКРАЇНИ – НА ВОЛИНІ

ЧИТАЙТЕ
Різноманітна духовна література: запитуйте у храмах, книгарні-бібліотеці «Ключі» за адресою: Луцьк, просп. Волі, 2 (навпроти ЦУМу, біля обласної юнацької бібліотеки). Розпорядок роботи: будні – 10.00 – 19 год; свята, суботи й неділі – 10–17 год.

ДИВІТЬСЯ
Передача «Духовна абетка»: середа – 20.00. «12 канал»

СЛУХАЙТЕ
Передача «Благо»: неділя – 6.30; FM-радіостанція «Сім‘я і дім» (102,4 МГц).

ЧИТАЙТЕ, ДИВІТЬСЯ, СЛУХАЙТЕ
Сайт *pravoslaviavolyni.org.ua* – історія, устрій єпархії, святині, персоналії, документи, новини, фото, газета, книги, аудіо, передруки.

ВОЛИНСЬКІ ЄПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ
З БЛАГОСЛОВІННЯ МИТРОПОЛИТА ЛУЦЬКОГО І ВОЛИНСЬКОГО МИХАЇЛА
ЧАСОПИС ВОЛИНСЬКОЇ ЄПАРХІЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ УКРАЇНИ

Ідентифікатор Медіа R30-02196. Рішення Нацради № 1754 від 11.12.2023 р
Засновник і видавець – Управління Волинської єпархії Православної Церкви України (Волинська духовна консисторія)
Віддруковано у ФОП Борсук Л. П., м. Луцьк, пр. Волі, 27. Тел. (0332) 71-03-01, ел. пошта: poligraftip_lutsk@ukr.net
Зам. № 3106 Наклад 900 пр. Передплатний індекс: 91241.

РЕДАКЦІЯ
Віталій КЛІМЧУК (головний редактор), Віктор ГРЕБЕНЮК (літературний редактор і коректор), протоієрей Віталій СОБКО, Арсен ГРЕБЕНЮК (верстка)

При використанні матеріалів часопису для публікації в інших ЗМІ посилання на нього обов’язкове. Редакція не завжди поділяє позиції авторів, які несуть відповідальність за достовірність поданої інформації, та залишає за собою право редагувати матеріали або не друкувати їх зовсім. Рукописи не рецензуються і не повертаються, листування з читачами тільки на сторінках газети.

ДОВІДНИК ВОЛИНСЬКОЇ ДУХОВНОЇ КОНСИСТОРІЇ
43025 Луцьк, Градний узвіз, 1. volynkonsystoriia@ukr.net
Час роботи: понеділок-п’ятниця (крім святкових днів), 10:00-16:00, обідня перерва – 13:00-14:00

КЕРУЮЧИЙ ЄПАРХІЄЮ
Митрополит Луцький і Волинський МИХАЇЛ. Тел. (0332) 72-44-64

КАНЦЕЛЯРІЯ
Канцлер - протоієрей Микола ЦАП. Тел. (0332) 72-53-63
Віцеканцлер - протоієрей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ. Тел. (0332) 72-44-64

ІНФОРМАЦІЙНО-ВИДАВНИЧИЙ ЦЕНТР
Тел. (0332) 72-21-82 Голова центру - протоієрей Віталій СОБКО. Моб. (050) 661-56-68
Інформаційна служба (збір та опрацювання даних про діяльність єпархії)
infosluzhba@ukr.net Сайт – *pravoslaviavolyni.org.ua* *info@pravoslaviavolyni.org.ua*
Прессслужба (співпраця зі ЗМІ) – прессекретар протоієрей Віталій СОБКО.
pres-sluzhba@ukr.net
Газета «Волинські єпархіальні відомості». *hazeta.vyev@gmail.com*
Телестудія «Собор» – головний редактор диякон Сергій ПАНАЩУК
Радіостудія «Благо» – головний редактор протоієрей Віктор ПУШКО. *blago@ukr.net*
Видавничий відділ і книгарня-бібліотека «Ключі» – завідувач Дмитро ГОЛОВЕНКО. Тел. (050) 339-73-66, (067) 570-57-97 *kljuchi@ukr.net*

КАПЕЛАНСЬКА СЛУЖБА
Старший капелан – протоієрей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ

ПЕНІТЕНЦІАРНА СЛУЖБА
Голова – протоієрей Андрій МОВЧАНЮК. Тел. (050) 661-12-46, *garasd100@gmail.com*

ПАЛОМНИЦЬКИЙ ЦЕНТР «УКРАЇНА»
Керівник Лариса САВЧУК. Тел. (0332) 71-83-77, (050) 812-09-79

ВІДДІЛ У СПРАВАХ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ
Голова – протоієрей Юрій БЛИЗНЮК. Тел. (095) 538-05-87

УПОВНОВАЖЕНИЙ ЄПАРХІЇ У СПРАВАХ СІМ’Ї
протоієрей Василь КЛОЧАК. Тел. (066) 571-75-27

ВІДДІЛ З ПИТАНЬ ЗДОРОВ’Я ТА ПАСТИРСЬКОЇ ОПІКИ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ
Голова – протоієрей Назар БАБІЙ. Тел. (066) 215-84-27

ВІДДІЛ ЕКОЛОГІЇ ТА ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ
Голова – ігумен Никодим (СМІЛИЙ). Тел. (068) 698-64-10

9 786177 232901